

LIETUVOS ARCHITEKTŲ RŪMŲ ŠIAULIŲ REGIONINĖS ARCHITEKTŲ TARYBOS SPRENDIMAS (IŠVADA)

Tarybos susirinkimo data: 2021 m. spalio 20 d.

Tarybos susirinkimo vieta : posėdis vyko nuotoliniu būdu per internetinę platformą „Zoom“ (Meeting ID: 921 8379 2669).

Sprendimą priėmė Šiaulių regioninės architektūros tarybos (toliau – Taryba) nariai: Rasa Budrytė, Daiva Bičkienė, Algimantas Černiauskas, Renata Laivyte, Vytautas Marcinkus, Kristijonas Murauskas, Donata Paulauskaitė, Vytenis Rudokas, Liutauras Nekrošius, Ramūnas Banys.

Susirinkimo pirmininkas: Vytenis Rudokas.

Susirinkimo sekretorė: Dalia Šidlauskienė.

Nusišalinę Tarybos nariai: nebuvo.

Susirinkime dalyvavo kviestiniai asmenys: nebuvo.

Susirinkimo viešojoje dalyje dalyvavę svečiai: nebuvo.

Susirinkime dalyvavo Pareiškėjas: UAB „GRANDLUKA“ įgaliotas projekto vadovas architektas Evaldas Žirkus.

I. NAGRINĖJAMI KLAUSIMAI

Lietuvos architektų rūmai (toliau – Rūmai) 2021-10-05 gavo Evaldo Žurkaus prašymą Šiaulių regioninėje architektų taryboje svarstyti „Pastato 1B2p dalies 2G3p rekonstravimo ir verslo vadybos mokyklos (unik. nr. 2992-7001-4013:0002) paskirties pakeitimo į paslaugų, bibliotekos (unik. nr. 4400-1084-8330:1960) paskirties pakeitimo į prekybos Šiaulių m. sav., Dvaro g. 85 paskirties pastatą, projektinius pasiūlymus“ (toliau – 1 Projektas):

1. Projektinių pasiūlymų peržiūra pagal Šiaulių m. sav. administracijos architektūros, urbanistikos ir paveldosaugos skyriaus rašto GP-1065 (21-09-03) pateiktus reikalavimus .

II. KLAUSIMŲ NAGRINĖJIMUI REIKŠMINGOS APLINKYBĖS

Projekto pavadinimas: „Pastato 1B2p dalies 2G3p rekonstravimo ir verslo vadybos mokyklos (unik. nr. 2992-7001-4013:0002) paskirties pakeitimo į paslaugų, bibliotekos (unik. nr. 4400-1084-8330:1960) paskirties pakeitimo į prekybos Šiaulių m. sav., Dvaro g. 85 paskirties pastatą, projektiniai pasiūlymai“.

Projektuojamo statinio adresas: Dvaro g. 85, Šiaulių m. sav.

Statinio paskirtis: kultūros ir mokslo paskirtis keičiama į paslaugų ir prekybos paskirtį.

Statybos rūšis: statinio rekonstravimas.

Statinio kategorija: neypatingasis statinys.

Projekto stadija: projektiniai pasiūlymai.

Projektuotojas: arch. E. Žirkus (individuali veikla pagal pažymą Nr.109446).

Projekto vadovas: E. Žirkus, at. Nr. A1078.

Projekto architektūrinės dalies vadovas: E. Žirkus, at. Nr. A1078.

Projekto užsakovas: UAB „GRANDLUKA“.

Projekto svarstymui pateikti dokumentai ir jų priedai: „Pastato 1B2p dalies 2G3p rekonstravimo ir verslo vadybos mokyklos (unik. nr. 2992-7001-4013:0002) paskirties pakeitimo į paslaugų, bibliotekos (unik. nr. 4400-1084-8330:1960) paskirties pakeitimo į prekybos Šiaulių m. sav., Dvaro g. 85 paskirties pastatą, projektinių pasiūlymų“ byla.

Sprendimui (išvadai) reikšmingos svarstymo aplinkybės:

Projekto autorius Evaldas Žurkus pristatė projektinius pasiūlymus. Įvardintos projekto rengimo aplinkybės ir galiojantys reikalavimai apriboję priimtus architektūrinius urbanistinius sprendinius. Pristatyti projekto sprendiniai. Esamas sklypas yra susiformavusio užstatymo zonoje, Šiaulių miesto centre, senamiestyje. Pastatas statytas ~1987m. Rekonstruojamas pastatas yra bendrame sklype su buvusiu Lietuvos Šiaulių išdinės pastatu (saugomas nekilnojamo kultūros paveldo objektas). Sklypu naudojamosi vadovaujantis juridškai patvirtintu susitarimu. Keičiant pastato paskirtį jis yra pritaikomas naujos paskirties poreikiams. Pastatas rekonstruojamas perplanuojant vidaus patalpas, pristatant ketvirtą aukštą ir šiltinant fasadus. Pristatant evakuacinę laiptinę ir tambūrą užstatymo plotas didėja nežymiai. Planinė struktūra pritaikoma paslaugų su administracinėms patalpomis, prekybos ir poilsio funkcijoms. Naujai suprojektuotame 4 aukšte numatomos keturios laikino apgyvendinimo patalpos. Projektuojamas plokščias sutapdintas stogas. Esami fasadai keičiami iš esmės – apšiltinant ir kiemo pusėje pristatant evakuacinę laiptinę. Fasadų apdaila – klinkerio plytelių ir tinko apdaila. Formuojamos naujos langų angos. Keičiama fasadų tektonika ir stilistika.

Klausimai, pasisakymai ir vieša diskusija. Užduoti ir viešai aptarti pagrindiniai klausimai: projektuojamo objekto santykis su urbanistine aplinka; sklypo nuosavybės ir naudojimo aplinkybės; automobilių parkavimo kieme problemos; sklypo plano sprendinių galimybės pasiekti reikiamus rodiklius; pastato pritaikymo neįgaliesiems klausimai; Šiaulių išdinės pastato ir naujosios rekonstruojamo pastato dalies santykis; ketvirto aukšto traktavimas ir kitokios komponavimo galimybės derinant du skirtingus pastatus; fasado apdailos medžiagų parinkimas; techninės įrangos atsiradimo ant stogo grėsmės; esamo automobilių parkavimo gatvėje išsaugojimo perspektyvos; sprendinių derinimo su esamo pastato autoriumi etika.

III. REGIONINĖS ARCHITEKTŪROS TARYBOS ARGUMENTAI

Užsakymas. Nagrinėjimui pateikti sprendiniai yra užsakovo poreikių realizavimas. Pageidaujamos pastato naudojimo paskirtys ir jų apimtys neprieštarauja esamam urbanistiniam miesto centro kvartalo kontekstui.

Kontekstas. Vertinimui pateiktas objektas yra urbanistiškai svarbioje miesto senamiesčio kvartalo užstatymo dalyje ir saugomų kultūros paveldo objektų vizualinės apsaugos zonoje, bei saugomo senamiesčio teritorijoje. Rekonstruojamas esamas pastatas statytas 1987 metais. Jo architektūrinis sprendimas yra pakankamai neutralus santykyje su saugomu išdinės pastatu ir atliepiančiomis šios dienos poreikius gali būti rekonstruojamas. Svarbiausias architektūrinis-urbanistinis uždavinys yra seno išdinės pastato ir rekonstruojamo naujo pastato kompozicinė dermė. Pagrindinis šio pastatų komplekso suvokimas ir atskaitos taškas vertinant sprendinį yra Aušros alėjos ir Dvaro gatvių sankirtos erdvė.

Sprendiniai. Siūlomas rekonstruojamo pastato architektūrinės-urbanistinės masės didinimas pristatant ketvirtą aukštą yra galimas. Problema yra rekonstruojamo pastato tūrio architektūrinės formos išraiška, kurios esmę sudaro „seno“ ir „naujo“ pastatų sąveika. Kompozicinė jungtis tarp šių pastatų pagrįsta kontrasto principu, kuriam trūksta architektūrinio išbaigtumo. Šiuo atveju architektūros estetika vaidina didelį vaidmenį derinant tokius skirtingus pastatus. Nekalbant apie architektūrinių elementų estetiką bendra objekto tūrio kompozicija ir jo fasadų tektonika yra galima. Abejonę kelia stogo altitudėje formuojama agresyvi ugniasienė, kuri bus suvokiama nuo gatvių sankirtos erdvės. Šiuo atveju yra neišspręstas labai svarbus architektūros elementas. Tamsus ketvirto aukšto medžiagiškumas tinkamai komponuojasi su Šiaulių išdinės pastato stogo horizontu. Pilnai neįtikina tiesioginis raudonų plytų atkartojimas rekonstruojamo pastato cokolyje. Šiaulių išdinės pastato

raudonumas yra akcentas, o rekonstruojamo pastato tūrinėje kompozicijoje cokolis yra antraeilis neakcentuojamas elementas. Projektuojama vidaus patalpų ir ryšių tarp jų struktūra yra galima. Nespręsti ventiliacijos ir kitos stambios techninės įrangos įrengimo vietų klausimai, o tai gali neigiamai įtakoti architektūros sprendinius. Pastato pritaikymo žmonėms su negalia elementai yra numatyti, bet nėra tinkamai suprojektuoti. Esamas siauras (1.5 m pločio siauriausioje vietoje) šaligatvis ir statmenas automobilių parkavimas gatvėje nėra įtrauktas į projekto užduotį, bet yra netinkami sprendimai žiūrint į gatvės aplinkos tvarkymo perspektyvą.

IV. REGIONINĖS ARCHITEKTŪROS TARYBOS SPRENDIMAS (IŠVADA)

Architektūros taryba iš esmės pritaria pateiktiems projektinių pasiūlymų sprendiniams. Bet yra būtina sąlyga – toliau sprendiniai turi būti tobulinami atsižvelgiant į tarybos išsakytas pastabas ir rekomendacijas. Galutinį architektūrinį sprendimą turi priima projekto autorius.

V. REGIONINĖS ARCHITEKTŪROS TARYBOS REKOMENDACIJOS

1. Vengti didelės fasado apdailos medžiagų įvairovės.
2. Atsisakyti tiesioginio Šiaulių iždinės pastato raudonų plytų atkartojimo cokolio dalyje (siūloma - nugesintas minimalus raudonumas arba kitas spalvinis sprendimas derantis su pastato tektonika).
3. Išlaikant užsiduotą tamsaus antstato formavimo principą yra būtina revizuoti karnizo ir jo perėjimo į ugniasienę sprendimą. Karnizui būtina rasti kokybiškesnę estetinį sprendimą. Būtina panaikinti ugniasienės agresyvumą.
4. Detalizuojant projektinius sprendinius techninės įrangos (ventiliacijos įrenginiai ar kita) talpinimas ant antstato plokščio stogo dalies yra neleistinas.
5. Rekomenduojame bendradarbiaujant su Šiaulių miesto savivaldybe rasti galimybę revizuoti esamus šaligatvio ir automobilių parkavimo sprendinius sukuriant pilnavertį pėsčiųjų praejimą.
6. Vadovaujantis profesine etika rekomenduojame projekto autoriui rekonstravimo sprendinius aptarti su esamo pastato architektė Regina Miceikiene.

Posėdžio pirmininkas

Vytenis Rudokas

Posėdžio sekretorė

Dalia Šidlauskienė